

GALERIE

Nedda El-Asmar

door Eliane Van den Ende

Hoe nuchter is een droom? Hoe rimpelloos is diep water? Hoe bedrieglijk is eenvoud? Het zijn bizarre vragen over "design". Maar de gebruiksvoorwerpen waarvoor de Belgische Nedda El-Asmar in binnen- en buitenland erg gewaardeerd is (dit voorjaar was ze genomineerd voor de Vlaamse cultuurprijzen en zopas kreeg ze ook de Henry Van de Velde-Public Award) zijn meer dan louter design objecten. Het zijn verhalen, zinnelijke verhalen met een hoge aaibaarheidsfactor.

Onderzoeken, ontmoeten, ontwerpen, de drie "O's van verwondering in het creatieproces van Nedda El-Asmar. Elk voorwerp, elke opdracht begint met een denkoefening. Wat? Waarom? Hoezo? Voor *Criollo*, de dubbelwandige chocolade dipset met bijhorende fondueprikkers ging ze op strooptocht bij chocolademeester Pierre Marcolini. Na twee maanden proeven en aftasten versmolt ze die smeulige kennis en ervaring in een sobere maar sierlijke kalebas in roestvrij staal. Sierlijkheid en functionaliteit zijn eveneens gecombineerd in een plateau met porseleinen servies voor *business* en *first class* passagiers. Ze ontving er in 2004 de Henry van de Veldeprijs voor beste product voor. En dit voorjaar werkte ze opnieuw voor de luchtvaart, maar nu met de Franse meesterkok Pierre Gagnaire. Nedda luisterde naar hem, neusde in zijn potten en pannen, keek hoe hij met eten bezig was en pureerde die omgang met voedsel in blijvende maar luchtige gebruiksvoorwerpen.

Haar creaties zijn eigenlijk de materialisering van een verhaal. Een woord wordt geprobeerd op zijn betekenis, op de symboliek, op de etymologie. *Lovespoons* is een koppel verstengelde lepelijfjes waarvan de twee lepelblaadjes samen een rozenknop vormen. Maar in het Oud Engels betekent *to spoon someone* van iemand houden, ermee vrijen. In Wales kerfde een jongen vroeger een lepel in hout - een *lovespoon* - voor zijn liefde. Deze hele geschiedenis zit wel in een verbazend hedendaagse zilveren vormgeving. En zoals altijd in het werk van Nedda El-Asmar wordt elke anekdotiek, elke sentimentaliteit gesublimeerd in uitgepuurde, zuivere vormen.

Haar eerste koffie- en theeservies *Don Quichotte*, het succesverhaal in verzilverd metaal en citoenhout voor *Puiforcat* is subtiel geïnspireerd door Oosterse minaretten.

Nog meer - persoonlijke - historie zit verweven in *Narghile*, een elegant gepolijste tinnen waterpijp. Haar Palestijnse grootmoeder rookte een gelijkaardige glazen genotspijp met gekke, dansende waterspeeltjes. De ranke vorm als een zandloper verwijst naar vergankelijkheid maar ook naar de oerelementen water, vuur en lucht. Maar deze cerebrale achtergrond gaat hand in hand met een praktische uitwerking: een sensueel snoetstuk dat lekker op de lippen ligt; een dubbelwandig technisch keramisch tabakspotje en een chique geweven luchtdarm. Traditie wordt hier vernieuwd en sluit perfect aan bij een nieuwe hippe trend: genieten en de tijd nemen om ervan te genieten. Etablissementen op de Parijse Champs Elysées lurken mee.

Zoals bij een waterpijp en chocolade degusteren kan *l'Art de la Table* een ritueel zijn. De *eiercloche* die ze ontwierp voor het Duitse Robbe & Berking, houdt niet alleen het eitje warm maar heeft ook een eigen zoutvaatje.

Toen ze nog in Engeland studeerde, ontwierp ze *A Picnic for Two*, een knaloranje rieten mand met champagneglazen, een

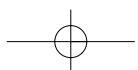

© Michel Vaerwijck

theepotje, een warmhouder, kopjes, borden en bestek. Een traditie die niet mag verloren gaan maar wel in een moderne, gestileerde vormgeving. Nu nog de bijhorende auto voor een intiem uitstapje. Zelfs aan de romantische gevallen heeft Nedda gedacht want ze ontwierp een discrete, stijlvolle condoomhouder... in zilver. En nadien volgde de ontbijtset met tuime-

"Appetize"

"HTS", 2005 © Patrick Burban

lende bekers: *Ontbijt in de Melkweg* voor wie voordien de sterren had gezien. Deze zin voor humor, deze twinkeling tussen soberheid en fantasie kenmerkt de persoonlijke ontwerpen van Nedda El-Asmar. Hoewel haar naam gelinkt wordt met luxe design, overstijgt haar originaliteit en haar mentale soepelheid het snobisme van de unica's. Voor Hermès ontwerpt ze sets in beperkte oplagen. Voor de prestigieuze paardenacademie van Versailles bedacht ze een zadel; een rijzitje in het goede gezelschap van rijtkostuums van Dries van Noten. Gebruiksvriendelijk heet dat, zoals het roestvrij stalen bestek *Wave* voor Puiforcat. Wat valt er te vernieuwen aan een vork met 3 tanden? "Het zit 'm in de details", zegt Nedda, "een paar millimeter maakt een heel verschil uit." Maar ook de kwinkslag van een mes met een dubbelsnijvlak zodat het zowel door links- als rechtshandigen kan gebruikt worden. Het mes dat aan twee kanten snijdt.

"Lovespoons", voor Robbe & Berking

Voor hetzelfde huis werden lepels, messen en vorken als *Virgule* gestampt, aanvankelijk in massief zilver en nu ook in 18/10 staal. Zo zetten ze alvast geen punt achter een eetgenoegen.

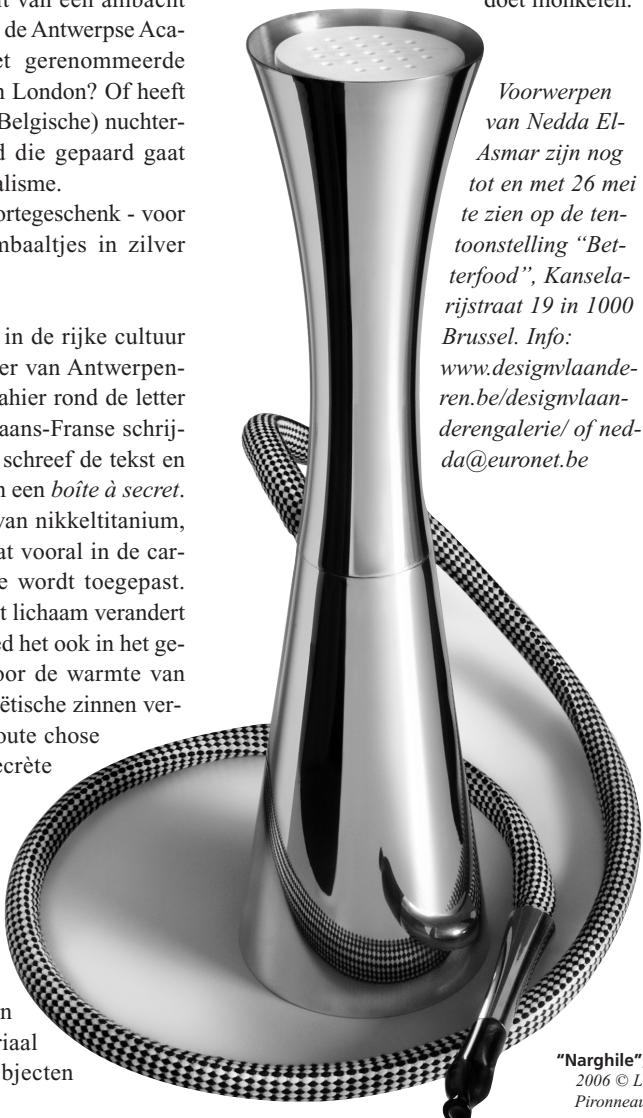
Zijn die vondsten het resultaat van nadelen over functionaliteit van een ambacht dat Nedda aanleerde op de Antwerpse Academie en later in het gerenommeerde Royal College of Art in London? Of heeft het te maken met een (Belgische) nuchterheid? Een nuchterheid die gepaard gaat met een zin voor surrealisme.

Dada heette haar geboortegeschenk - voor Hermès! - een set timbaaltjes in zilver maar wel op wieltjes.

Een keurslijf past niet in de rijke cultuur van Nedda. In het kader van Antwerpen-boekenstad werd een cahier rond de letter D bedacht: de Marokkaans-Franse schrijver Tahar Ben Jelloum schreef de tekst en Nedda dopte de letter in een *boîte à secret*. Daarin ligt een draad van nikkeltitium, een geheugenmetaal dat vooral in de cardiovasculaire chirurgie wordt toegepast. Door de warmte van het lichaam verandert het materiaal en dat deed het ook in het geheimendoosje waar door de warmte van mensenhanden twee poëtische zinnen verrezen: "La saveur de toute chose est dans la fragilité secrète du désir."

Rond dat geheugenmetaal deed een spin off bedrijf van de KU Leuven research en met een groep wetenschappers botert Nedda momenteel op een nieuw composietmateriaal dat vormgeving van objecten zal revolutioneren.

Nee, Nedda is niet op één ding vast te prikkelen; ze ontwikkelt glamouruse producten voor de Franse luxe-industrie maar even goed een strijkplank voor Carrefour. Niks is wat het schijnt. Kijk maar naar haar creaties. Pas op, er zit een "twist" in die je doet monkelen.

"Narghile", 2006 © L. Piironneau

